

ROZSEČSKÝ ZPRAVODAJ

SLOVO ÚVODEM

*Vážení spoluobčané,
přinášíme Vám další číslo Rozsečského zpravodaje, který mapuje události z letních a podzimních měsíců roku 2019 v naší obci. V oddíle Kultura a sport se mnoho akcí nekonalo, v Kapitolách z regionální historie se budeme pohybovat v létě roku 1938 a Lidové zvyky a obyčeje nás pak zavedou k oslavě svátků a k životu dětí od středověku až po současnost. Doufáme, že jste si přes léto řádně odpočinuli, načerpali síly a pozitivní energii. Přejeme Vám klidné podzimní dny a radostný Advent.*

*Za redakční radu
Věra a Josef Prosovi*

Obecní úřad Rozseč nad Kunštátem informuje:

ZASEDÁNÍ OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA

Zastupitelstvo konané dne 27. června 2019:

- schválilo rozpočtové opatření č. 5 ve výši 17 000,- Kč na straně příjmů a výdajů,

- uzavřelo projednávání závěrečného účtu obce za rok 2018 souhlasem s celoročním hospodařením obce, a to bez výhrad,
- schválilo účetní závěrku obce Rozseč nad Kunštátem za rok 2018 sestavenou k 31. 12. 2018 a schválilo vy- pořádání HV z hlavní činnosti obce za rok 2018 takto: zisk po zdanění ve výši 3 452 255,57 Kč převést na účet 432 – nerozdělený zisk minulých let,
- schválilo účetní závěrku PO ZŠ Rozseč nad Kunštátem za rok 2018 sestavenou k 31. 12. 2018. Dosažený HV (zisk) ve výši 76 122,53 Kč se rozděluje následujícím způsobem: bude převeden do rezervního fondu,
- schválilo účetní závěrku PO MŠ Rozseč nad Kunštátem za rok 2018 sestavenou k 31. 12. 2018. Dosažený HV (ztráta) ve výši 85 298,89 Kč se rozděluje následujícím způsobem: ztráta bude kryta z rezervního fondu,
- bylo seznámeno s žádostmi o prodej pozemku p.č. 567/59 v k.ú. Rozseč nad Kunštátem o jeho výměře 162 m². Zastupitelstvo prodej pozemku zamítlo,
- schválilo smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení VB č. 1030052184/001 s firmou E.ON Distribuce, a.s.,
- rozhodlo o přidělení veřejné zakázky s názvem Zajištění administrátora dotace včetně technického dozoru stavebníka uchazeči Vodohospodářský rozvoj a výstavba, a.s. Zastupitelstvo souhlasí se zněním návrhu

smlouvy v rámci výše uvedené zakázky a ukládá starostovi podepsat smlouvu na výše uvedenou zakázku,

- bylo seznámeno s nákupem stolů a židlí do kulturního domu,
- schválilo sjednání dohody o provedení práce pro zastupitele pana Františka Ostrého na uspořádání výstavy výtvarných a rukodělných prací,
- bylo seznámeno s plánovanými úpravami v mateřské škole z důvodu navýšení kapacity jídelny a družiny.

Zastupitelstvo konané dne 29. července 2019:

- schválilo rozpočtové opatření č. 6 ve výši 475 900,- Kč na straně příjmů i výdajů,
- bylo seznámeno se stavebními úpravami v mateřské škole,
- souhlasí s výsledkem výběrového řízení na opravu komunikace v části Písečná a pověřuje starostu podpisem smlouvy o dílo s firmou PORR,
- bylo seznámeno s dotačními možnostmi na akci napojení vrtu a vodovodního výtlačku,
- schválilo záměr prodeje části pozemku p.č. 952/1 o výměře cca 75 m² v k.ú. Rozseč nad Kunštátem.

Zastupitelstvo konané dne 29. srpna 2019:

- schválilo rozpočtové opatření č. 7 ve výši 11 000,- Kč na straně příjmů i výdajů,
- schválilo nákup 2 ks shrnovacích dveří v ceně cca 18 000,- Kč/ks,
- schválilo prodej části pozemku p.č. 952/1 v k.ú. Rozseč nad Kunštátem o výměře cca 75 m² paní S. M. za cenu 100,- Kč/m²,
- bylo seznámeno s těžbou a prodejem palivového dřeva. Cena bude stejná jako na jaře roku 2019, bylo seznámeno s možností dotace na zahradu u základní školy,
- pověřilo starostu k podpisu smlouvy s firmou Web-Sport Consulting service s.r.o. na uspořádání výběrového řízení na Opravu vodovodního výtlačku a připojení nového vrtu,
- schválilo příspěvek Klubu seniorů ve výši 6 000,- Kč na dopravu na zájezd.
- bylo seznámeno s podáním žádosti na Krajský úřad JMK o navýšení kapacity školní jídelny při mateřské škole.
- bylo seznámeno s možností dotace na zahradu u základní školy

Investice a opravy

V průběhu prázdnin byla dokončena oprava interiéru kulturního domu. Dále byly pořízeny nové židle a stoly a nová opona. V říjnu budou ještě do kulturního domu instalovány nové shrnovací dveře. Tím by měla být

oprava dokončena. Na tuto akci jsme obdrželi dotaci z rozpočtu Jihomoravského kraje.

Dále byla o prázdninách zahájena rekonstrukce v mateřské škole. Ve školní kuchyni byla předělána voda, byla položena nová podlaha a pořízeno nové vybave-

ní. Díky tomu mohla být od 4.9.2019 navýšena kapacita školní kuchyně na 80 strávníků.

V budově mateřské školy ještě probíhá rekonstrukce staré uhelny, ze které by měla vzniknout další místnost pro školní družinu. Práce budou pokračovat v průběhu měsíce října a listopadu tak, aby mohla být navýšena kapacita družiny, předpokládané datum je 1. 1. 2020.

Ani ve škole se nezhálelo. V červenci bylo strháno staré linoleum a v srpnu bylo položeno nové.

V měsíci září byla provedena oprava místní komunikace v části Písečná. Byl položen nový povrch a doplněny obrubníky.

Sběrné místo

Protože se blíží topná sezóna, apelujeme na všechny, kteří vozí popel do kontejneru na směsný odpad, aby popel byl vychladlý. Aby nedošlo, tak jak v minulých letech, k zahoření. Pokud bude někdo přistižen a vznikne škoda, bude mu dána k úhradě. Nový kontejner stál 160.000,00 Kč, jedno jeho vyvezení stojí cca 7.500,00 Kč.

Jen pro informaci: popel ze dřeva patří do kompostéru a ne do komunálního odpadu.

KULTURNÍ A SPORTOVNÍ ČINNOST V ROZSEČI NAD KUNŠTÁTEM

Sousedské posezení

Myslivecký spolek Rozseč nad Kunštátem uspořádal v sobotu 24. srpna od 17.00 na místním výletišti sou-

sedské posezení, hudba DJ Bejk, pro účastníky byla připravena v rámci občerstvení myslivecká kuchyně. Návštěvníci mohli vyhrát zvěřinu na slosovatelné vstupenky.

Rumobraní

V sobotu 7. září se na výletišti za deštivého počasí uskutečnila významná místní akce s názvem Rumobraní, k tanci hrála populární skupina Metaxa, jako host pro příznivce tvrdé muziky vystoupila skupina Krleš, i přes nepřízeň počasí se velmi dobře bavilo přes 300 platících účastníků.

Zájezd Klubu seniorů

25. září 2019 se konal již tradiční podzimní poznávací zájezd Klubu seniorů z Rozseče nad Kunštátem. Tentokrát účastníci zájezdu zamířili po stopách Velkomoravské říše na Slovensko do Mikulčic a na Slovensko do Kopčan, nechybělo ani posezení u dobrého vína.

Plánované akce na další období:

9. 11. 2019 – Setkání schol

23. 11. 2019 – Besídka „Filmové Vánoce“

30. 11. 2019 – Rozsvěcování vánočního stromu

26. 12. 2019 – Vánoční koncert

3. 1. 2020 – Novoroční koncert

KAPITOLY Z REGIONÁLNÍCH DĚJIN – ROZSEČ NAD KUNŠTÁTEM V ROCE 1938

29. května se konala slavnost posvěcení nové motorové stříkačky místního sboru dobrovolných hasičů. Ráno přede mší svatou posvětil stříkačku a odevzdal svému účelu p. dr. B. Petrželka. Kmotrou byla paní Jos. Šimková. Odpoledne se konalo cvičení požárové na Herliši za zájmu četného obecního. Pak se konaly na zahradě p. Fr. Bělehrádka cviky prostné a sestava skupiny. Přednášel řídící učitel Fr. Cibulka z Boskovic, který do Rozseče byl sborem pozván, a pan učitel Řehuřek z Kunic. Pro nepříznivé počasí se další program zábavy konal v lidovém domě.

V červenci a srpnu v okolních obcích se do značné míry rozšířila nemoc dobytka – slintavka a kulhavka. Naše obec je od nemoci dosud ušetřena. 21. srpna začalo pršet a nepřetržitě pršelo do 27. srpna. V ty dny spadlo vod – i malé potoky se proměnily v dravé řeky. Mělo to neblahý vliv na sklizeň obilí. Mnozí občané měli žito a pšenici sklizenu, ale i dost panáků žita a pšenice ještě pomoklo. V některých místech se na pole nemohlo s povozy přijet, jak silně půda byla zbahnělá. Zrno vesměs se zkazilo, obilí porostlo, vzklíčilo, že ho bylo v klasech chuchvalce zhnílého. I ovse byly pomoklé a zhnílé. Opravdu byl to kritický stav pro sklizeň obilí.

LIDOVÉ ZVYKY A OBYČJE

Dětská party

V poslední době se k nám z angloamerického prostředí dostal nový zvyk, a to je dětská narozeninová oslava. Jejím hlavním znakem je, že se koná bez dospělých a je určena jen pro malého oslavence a jeho kamarády. Rodiče ji pouze připraví a zpozvzdálí zabezpečují její hladký průběh.

Nejčastěji se tyto akce pořádají pro menší děti ve věku 4-11 let, a tomu je také přizpůsobena výzdoba bytu nebo zahrady, občerstvení i program. Party může být tematická, zaměřená třeba na oblíbený film, knížku nebo hru. Děti mohou přijít v kostýmech, což je sice náročnější na přípravu, ale o to veselejší.

Pokud jde o občerstvení, zkušenosti rodiče říkají, že je třeba pro jednu zamhouřit obě oči nad jindy zakazovanými nezdravými pochoutkami včetně hamburgerů, sladkostí a coly, anebo si dát tu práci a připravit atraktivní nazdobené menu se skrytými vitamíny.

Místo nádoby se většinou používají papírové či plastové talířky a kelímky. Jsou veselé, barevné a zároveň určitě vhodnější, protože se nakonec prostě a jednoduše vyhodí.

Party trvá dvě až tři hodiny, na které je třeba připravit program plný her a zábavy, aby se děti nenudily. Vyvrcholením bývá velký dort se svíčkami, který se slavnostně přináší po zhasnutí svítel a který se malý oslavenec za povzbuzování ostatních snaží sfouknout. V Anglii nebo v USA, kde jsou tyto birthday parties velmi rozšířené, bývá zvykem rozdávat pozvánky a po skončení zase poděkování za účast a za přinesené dárky, anebo dětem připravit malou výslužku s dobrotami, kterou si po skončení oslavy odnesou domů.

Rodiče tu přípravě takových oslav pro své potomky věnují značnou pozornost a nelitují času a námahy pro jejich zdárný průběh. Třebaže se může zdát, že dětem přináší jen zábavu, mohou je nenásilně učit i základům společenského chování a kamarádským vztahům.

Starší děti si většinou oslavu narozenin s kamarády organizují samy, ale jistě nepohrdnou podporou rodičů v podobě uvolněného bytu či pro tuto příležitost připraveného občerstvení.

Svátky malých dětí

Většina rodičů připravuje s velkou radostí pro své malé potomky po celý rok různé drobné i větší osla-

vy. Odměnou jim je dětská tvář, rozzářená nad dárky a dobrotami.

To jsou však až zvyky moderní doby, která malým dětem věnuje hodně pozornosti.

V různých dobách historického vývoje od středověké společnosti až po dnešek byly zachovány jisté tradiční zvyklosti a obyčeje, zároveň se role dítěte v rodině velmi často proměňovala, a to především podle postavení, jaké každá rodina zaujímal v rámci celé společnosti.

Dětský svět ve středověku

Ve středověku nebyly děti pro dospělé tak důležité, aby jim věnovali příliš mnoho pozornosti, nevnímali ani jejich pocity a problémy. Děti byly pouze budoucími dospělými, kteří musí rychle vyrůst, aby se mohli začlenit do života a hlavně také do práce.

Někteří badatelé tvrdí, že ve středověku si rodiče nevytvářeli k malým dětem žádný hlubší citový vztah, protože dětská úmrtnost byla tehdy příliš vysoká. Ve skutečnosti toho o vztazích mezi lidmi z této doby moc nevíme.

Můžeme ale předpokládat, že lidé byli v zásadě vždycky stejní, tedy i schopni vcelku podobných citů jako my dnes. Jenom jejich chování bylo o něco tvrdší a uzavřenější.

Život ve středověku byl drsný, na sentiment a příliš velké projevy citů, jak je známe dnes, v něm nebylo místo.

Malí dospělí

Děti vyrůstaly zhruba do 6 až 7 let v péči matky. Pak jejich dětství končilo. Chlapci se přidali po bok otců a děvčata se zapojila do práce v domácnosti a v hospodářství.

V židovských rodinách platilo rčení, že malé dítě se stane člověkem, až když mu vypadají mléčné zuby.

Pro malé děti neexistovaly dětské šaty, natož dětský nábytek, ani hraček nebylo mnoho. Důvodem nebylo jen to, že dospělí je nevnímali jako zvláštní kategorii. Oni také měli většinou jen jedny šaty, které jim vydržely mnoho let, nezřídka celý život.

Nemělo smysl zhotovovat pro děti, které rychle rostly, něco speciálního. Děti se tedy oblékali stejně jako jejich rodiče, ať už pocházely ze šlechtických, měšťanských nebo venkovských vrstev středověké společnosti.

Výchova

Rodiče bývali na děti mnohem přísnější, než jsme zvyklí dnes. Ještě před sto lety se jich děti bály, musely jim vykat, nebo dokonce o nich mluvit v množném čísle. Často byly bity podle hesla Metla vyhání děti z pekla nebo známého přísloví Škoda rány, která padne vedle. V písničce z 18. století se praví: Pohled' otče, pohled' matko, jak zlé činí tvé dítě, sáhni rychle k metle na to a potrestej ho hbitě. Neprav, že nemá rozumek, z mládí ohýbej ten stromek.

Ale to neplatilo vždy. Přísná výchova se začala rozvíjet hlavně až po třicetileté válce. Do té doby děti svým rodičům nevykaly. Ani nemohly, protože rozdíl mezi vykáním a tykáním neexistoval. Všichni si vzájemně tykali, vykání se začalo pozvolna zavádět až v 16. století. Projevování pokory vůči rodičům prosazovali hlavně jezuité, kteří ve svých školách hlásali návrat úcty a poslušnosti do běžného života. Trestání neposlušných žáků ve školách záleželo na jejich učitelích. V době, kdy kantoři v městských i venkovských školách byli závislí na tom, co dostali od rodičů svých žáků, byli na ně vlídnější. Za vlády Josefa II. začali být učitelé placeni státem a jejich nezávislost se projevila také větší přísností. V zásadě tento princip platil vždy a platí i dodnes.

Století dítěte

Koncem 14. století poznamenal Tomáš Štítný ze Štítného v jednom ze svých spisů, že děti mají nejen tělo, ale také duši. Trvalo ještě hodně dlouho, než to zcela přijala společnost. Teprve v průběhu 15. a 16. století v období renesance se na obrazech začaly postupně objevovat také skutečné děti, nikoliv jenom pouhé zmenšeniny dospělých osob.

Děti renesanční a později barokní šlechty mívaly už na zámcích své vlastní komnaty, ale skutečný dětský pokoj s tomu odpovídajícím nábytkem se objevil až v 19. století.

Souvisí to i s novým uměleckým směrem v dějinách užitého umění, který se nazývá *biedermaier*.

Podobné to bylo i s dětským oblečením, vhodným pro malou postavu a dostatečně pohodlným, aby se v něm dalo pohybovat. Také výběr hraček je záležitostí moderní doby.

Nikdy v minulosti se nevěnovala dětem tak velká pozornost jako v současné době.

Dospělí se snaží vyplnit snad všechna přání svých malých potomků a vytvořit jim svět, který by odpovídal jejich potřebám i rozmarům. Proto si 20. století vysloužilo dvojznačný název Století dítěte a následující 21. století v tomto nastoupeném trendu zdatně a úspěšně pokračuje.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Blahopřejeme jubilantům

Bohuslava Svobodová
Vlasta Prudká
Marie Jakubů
Eliška Graciasová

Narozené děti

Ondřej Šutera
Adéla Čípková

Z našich řad odešli

Miloš Vlasák

Vydavatel:

Obecní úřad Rozseč nad Kunštátem (uzávěrka příspěvků 21. 9. 2019)

Redakční rada:

PhDr. Josef Pros (předseda), Mgr. Věra Prosová (místopředseda),
Jaroslava Marková, Jana Chloupková, Josef Bělehrádek ml., Ivo Kotouček